

Po měsících dohadů se zdá, že nadšenci památku zachrání. **Potrvá to roky a bude stát desítky milionů korun.**

Antonín Pelíšek
redaktor MF DNES
2.3.2022

MALONTY Nadšení zvítězilo - a teď k dalším činům. Záchrana zdevastované historické fary v Malontech na Českokrumlovsku, která má ukázat spolupráci tří sousedních národů, se stala realitou.

Nově vytvořený spolek milovníků dějin a památek má za sebou první krok k obnově komplexu. Zajistil bortící se část jedné z budov podle návodu statika. Uvolnil tak přilehlou silnici pro provoz a pokračuje s majitelem ve vyjednávání o převzetí celého objektu. Po několika měsíčním jednání má podporu i od obce.

Malonty nedaleko Kaplice původně chtěly faru převzít od církve, nechat ji zbourat a na jejím místě vytvořit veřejný prostor s parkem. Stav fary, která je kulturní památkou, ohrožoval okolí. Ministerstvo kultury ale odmítlo farní areál vymazat ze seznamu.

„K opravě je dlouhá cesta. Svou vstřícnost dokladujeme nabídkou potřebného záboru našeho pozemku za symbolickou cenu. Se spolkem i církví jsme několikrát jednali, rekonstrukci podporujeme,“ říká starosta Malont Vladimír Malý.

Pokrok Spolku, který usiluje o záchranu fary, se podařilo zajistit bortící se část jedné z budov podle návodu statika. Uvolnil tak i přilehlou silnici pro provoz. Foto: Petr Lundák, MAFRA

Zastupitelé tak na zatím posledním jednání schválili záměr pronájmu 407 metrů čtverečních za korunu za metr. Smlouva bude platit do konce roku, potom se může prodloužit.

Zábor potvrdili i současnému vlastníkovi, Farnímu úřadu Malonty, kterého zastupuje Biskupství českobudějovické. To je ochotné v další fázi předat majetek novému sdružení aktivistů, jímž je Spolek za záchranu fary v Malontech. Ten na rekonstrukci sbírá peníze. Obec navíc pomohla s hledáním firmy, jež objekt staticky zabezpečí. „Pokračujeme v jednání s biskupstvím

i obcí,“ uvedl člen představenstva spolku Bernhard Riepl, Rakušan žijící v Kaplici.

Členové spolku připomínají, že zvláště v dnešní době je třeba ukázat soužití národů na podobných činech. Fara a farní dvůr jsou zmiňované od 18. století a staly se místem mnoha dramát. Místo spolu s přilehlým kostelem svatého Bartoloměje bylo od středověku brané jako centrum soužití Čechů a Rakušanů, lidské tragédie zaznamenalo hlavně 20. století.

Po druhé světové válce z farnosti vyhnali spolu s dalšími Rakušany i protifašisticky smýšlejícího faráře

a v 50. letech tam dožíval předtím internovaný kněz z vyšebrodského kláštera cisterciáků. V 70. letech zde zase přišel o státní souhlas jiný kněz, který zde žil až do roku 2008 a po zákazu se živil jako dělník a řemeslník. Objekt v těchto dobách chátral.

Muzeum nebo amfiteátr

„Myslím, že by šel zachránit. Bude to stát peníze a trvat léta. Je to ale místo, které lidi bude spojovat. K tomu, jak budovy využít, je spousta nápadů. Třeba jako poutní dům, muzeum starých řemesel nebo divadelní amfiteátr,“ míní člen výbo-

ru spolku Pavel Halada. Na rozdíl od většiny dalších členů spolku má Halada praktické zkušenosti s renovací podobných budov. Od roku 2005 vlastní jeho rodina Horní tvrz v Kestřanech u Písku, již od té doby zachraňuje a zvelebují. Tvrz se těší zájmu turistů i filmařů, kteří zde natáčeli několik pohádek, například příběh Pravý rytíř. Také k takové možnosti se může využít podle jejich zachránců rekonstruovaná malontská fara.

Z takového úhlu se na památku dívá také Bernhard Riepl, jenž spolupracoval na oceněném filmu Krájin ve stínu zabývající se poválečnou tragédií v lokalitě nedalekého Vitorazska. Vidí ve faře praktické spojení národů Čechů, Rakušanů a Němců, jež zde vytvořil kulturní a společenský most. Jeho idea už vzniká, protože ve spolku jsou i lidé z těchto zemí. Sám je zároveň předsedou hornorakouského a jihočeského sdružení Slunce a svoboda, které se v záchraně fary angažuje.

Silnici zprovoznili za dva dny

Podle malontského starosty Malého je škoda, že církev jako vlastníček nechala objekty dospět až do takového stavu. „Čtrnáct měsíců se nesmělo z havarijních důvodů kolem ní ani jezdit, minulý měsíc se silnice zprovoznila za dva dny. Zábor prostranství bude mít církev jako vlastníček, pokud se majitel změní, smlouvu sepíšeme s ním,“ slibuje Malý.

Společnými silami se má situace změnit. Fara je komplexem budov stavěných většinou z kamene. A významnou kulturní památkou. V historii se několikrát renovovala a rekonstruovala. K hospodářskému zázemí sloužily přístavky a stáje. Největší škodu utrpěla při vichřici v roce 2016, následné opravy byly podle současného znaleckého posudku neodborné. V roce 2020 se zřítíla část stěny hlavní budovy. Podle odhadu bude stát statické zabezpečení 10 milionů korun a částečná rekonstrukce nejméně šestkrát tolik.